

**ДЕРЖАВНИЙ ЕКОНОМІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТРАНСПОРТУ**

Кафедра економічної теорії

Підлісний П. І.

Паткевич Н.О.

МІКРОЕКОНОМІКА

**Методичні вказівки по відпрацюванню та написанню курсових робіт
для студентів економічних напрямів підготовки економічних усіх форм
навчання**

Київ 2014

УДК 330.101.542

Підлісний П. І. Паткевич Н.О.
Мікроекономіка: Методичні вказівки по відпрацювання та написання курсових робіт для студентів економічних напрямів підготовки усіх форм навчання – К.: ДЕТУТ, 2014.–39 с.

Методичні вказівки спрямовано на узагальнення, поглиблення та закріплення теоретичних знань, розвиток та формування у студентів навичок наукового пошуку у межах дисципліни «Мікроекономіка». Наведена тематика курсових робіт охоплює практично весь зміст тематичного плану дисципліни, а запропонована розрахунково-графічна робота «Моделювання поведінки фірми» дає змогу оволодіння навиками прийняття економічних рішень в мікроекономічному середовищі.

Для студентів вищих навчальних закладів економічних напрямів підготовки усіх форм навчання.

Рекомендовано на засіданні кафедри «ЕТ» (протокол № 6 від 27.01.2014р.) та методичною комісією (протокол № 4 від 28 січня 2014 р)

Укладачі: П. І. Підлісний, проф., д.е.н.
Н.О. Паткевич, ст. викладач

Рецензенти: Левковська Л. В. д.е.н., ст. н.с.
Богомолова Н. І. д.е.н., проф.

ЗМІСТ

	стор.
Вступ	4
Зміст дисципліни по темах	5
Мета курсової роботи	11
Загальні вимоги та структура роботи	13
Вихідні дані для написання роботи	17
Методика виконання розрахункової частини роботи	26
Оформлення та захист курсової роботи	30
Список літератури	34
Додатки	36

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку виробничих відносин гостро постає проблема підвищення якості підготовки фахівців-економістів, оскільки процеси, що відбуваються в Україні й в економічних системах інших країн вимагають глибокого розуміння внутрішніх механізмів, мотивів поведінки господарюючих суб'єктів та вміння прогнозувати вплив індивідуальної поведінки на колективну. Професійний економіст повинен не тільки відстежувати економічні явища і процеси, але і розбиратися в їх внутрішній сутності та природі, що дозволить ситуативно реагувати на зміни, а також розробляти інструменти впливу на окремі суб'єкти з метою коригування загальноекономічних тенденцій. Майбутнім фахівцям з економіки – студентам потрібно вивчати не лише базовий курс економічної теорії, але й деякі спеціальні її розділи, одним з яких є мікроекономіка.

Мета дисципліни:

- сформувати ринково-орієнтований економічний світогляд учасника суспільного виробництва, здатного до наукової чи практичної підприємницької діяльності економіста;
- допомогти йому оволодіти універсальним інструментарієм прийняття раціональних господарських рішень;
- скласти уявлення про те, що успіх будь-якого бізнесу залежить не лише від наявності стартового капіталу і підприємницького таланту, а й від знання закономірностей функціонування економічних мікросистем у різних ринкових ситуаціях та вміння їх ефективно використовувати.

Загальновідомо, що справжні, стійкі знання є результатом самостійної роботи, тому курсова робота – важлива складова частина навчального плану. Виконання курсової роботи є одним із видів самостійної навчальної та науково-дослідної роботи студентів, призначених засвідчити рівень набутих знань та вміння використовувати їх при опрацюванні теоретичних і конкретних питань.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «МІКРОЕКОНОМІКА» ПО ТЕМАХ

Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки.

Мікроекономіка в системі економічних наук. Проблема обмеженості ресурсів та необхідність вибору. Альтернативність цілей використання обмежених ресурсів і раціональність поведінки суб'єктів ринкових відносин.

Предмет курсу. Суб'єкти та об'єкти економічних відносин на мікрорівні. Індивід. Домашнє господарство. Фірма. Держава.

Методологія мікроекономічного аналізу. Мікроекономічне моделювання.

Загальноекономічні та специфічні методи мікроекономіки. Метод порівняльного аналізу; граничний аналіз; позитивний та нормативний аналіз. Мікроекономічний інструментарій: графіки, лінійні та нелінійні залежності, математичне моделювання.

Тема 2. Теорія граничної корисності й поведінка споживача.

Економічні блага. Економічні погребі. Поняття корисності. Сукупна та гранична корисність. Функція корисності.

Процес споживання та динаміка зміни сукупної та граничної корисності. Закон спадної граничної корисності економічного блага. Перший закон Госсена.

Рівновага споживача з кардиналістських позицій. Модель споживання набору благ. Другий закон Госсена. Еквімаржинальний принцип досягнення раціонального вибору та рівновага споживача.

Тема 3. Ординалістська теорія поведінки споживача.

Вибір споживача з ординалістських позицій. Побудова кривих байдужості. Карта кривих байдужості. Властивості кривих байдужості. Поняття взаємозамінних благ, взаємодоповнюючих благ, нейтральних благ, благ з від'ємною корисністю. Окремі випадки конфігурації кривих байдужості. Гранична норма заміщення.

Бюджетне обмеження і можливості споживача. Поняття нахилу бюджетної лінії. Вплив зміни доходу споживача на розміщення бюджетної лінії та процес споживання. Зміна цін та її вплив на бюджет споживача.

Оптимум споживача як модель раціонального споживчого вибору. Рівновага споживача: економічна, алгебраїчна та графічна інтерпретація. Вибір оптимального споживання.

Тема 4. Аналіз поведінки споживача.

Реакція споживача на зміну його доходу. Крива «доход-споживання». Крива Енгеля. Окремі випадки: побудова цих кривих для взаємозамінних та для взаємодоповнюючих благ. Поняття нормальних благ та благ нижчої споживчої цінності.

Реакція споживача на зміну цін товарів. Крива «ціна-споживання». Крива індивідуального попиту. Окремі випадки: побудова цих кривих для взаємозамінних та для взаємодоповнюючих благ. Поняття звичайних благ та благ Гіффена.

Ефект заміщення та ефект доходу. Вплив ефектів за Слуцьким та Хіксом. Взаємодія ефектів заміщення та доходу. Напрямок дії ефекту заміщення, напрямок дії ефекту доходу.

Тема 5. Попит і пропонування, їх взаємодія.

Попит і закон попиту. Ринковий попит як сума індивідуального попиту всіх споживачів певного товару. Функція попиту, крива попиту. Закон попиту та його пояснення базовими положеннями теорії поведінки споживача. Аналіз зміни попиту загалом та величини (обсягу) попиту.

Пропозиція та закон пропозиції, функція пропозиції, крива пропозиції. Зміна пропозиції та зміна обсягу пропозиції, фактори зміни.

Взаємодія попиту та пропозиції. Поняття ринкової рівноваги, надлишку, дефіциту. Ринкова ціна та ціна рівноваги, обсяг рівноваги. Механізм встановлення ринкової рівноваги. Вплив зміни попиту та пропозиції на рівновагу, взаємодія змін попиту та пропозиції. Поняття про надлишок споживача та надлишок виробника.

Практичне застосування аналізу рівноваги: встановлення мінімуму заробітної плати, стелі цін, податків, квоти і тарифів, акцизні податки.

Еластичність попиту і пропозиції. Еластичність попиту за чинниками впливу: за власною ціною блага, за ціною взаємодоповнюючого або взаємозамінного блага (перехресна еластичність), за доходом. Взаємозв'язок між ціною та валовим вигоном за різної еластичності.

Тема 6. Мікроекономічна модель підприємства.

Підприємство як суб'єкт ринку та виробничо-ринкова система. Фактори виробництва. Мотивація поведінки підприємства (фірми). Фактор часу та періоди у функціонуванні фірми.

Параметри підприємства як мікроекономічної моделі. Поняття і параметри виробничої функції. Виробнича функція з двома змінними факторами. Взаємозаміна факторів. Ізокванта та її властивості. Карта ізоквант. Гранична норма технологічного заміщення. Заміщення факторів виробництва.

Тема 7. Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника.

Сукупний, середній та граничний продукт у короткостроковому періоді: означення, графічний аналіз взаємного розміщення кривих. Стадії виробництва. Закон спадної продуктивності факторів виробництва.

Зміна масштабу виробництва. Віддача від масштабу в короткостроковому та довгостроковому періоді.

Поняття ізокошти: означення, побудова, властивості. Карта ізокошт.

Оптимум виробника: вибір комбінації виробничих факторів за критеріями мінімізації витрат чи максимізації випуску. Рівновага виробника. Траєкторія розширення виробничої діяльності фірми.

Тема 8. Витрати і результати виробництва.

Поняття і види витрат. Економічний та бухгалтерський підходи до визначення витрат. Альтернативні витрати. Явні та неявні витрати. «Нормальний прибуток» як елемент витрат. Економічний та бухгалтерський прибуток.

Витрати виробництва у короткостроковому періоді. Постійні, змінні, сукупні, середні та граничні витрати. Означення, графічний аналіз особливостей взаємною розташування та закономірностей зміни кожною з

видів витрат, точки мінімуму та їх взаємне розташування. Закон зростаючих граничних витрат.

Витрати виробництва в довгостроковому періоді. Криві довгострокових витрат та їх види. Концепція мінімально-ефективного розміру підприємства.

Тема 9. Ринок досконалої конкуренції.

Поняття ринкової структури. Види ринкових структур та їх ознаки.

Модель ринку досконалої конкуренції та її характеристика. Ринковий попит та крива попиту на продукцію фірми за умов досконалої конкуренції.

Сукупний, середній та граничний доходи фірми, їх графічне відображення. Граничний дохід та його співвідношення з лінією попиту на продукцію фірми.

Конкурентна стратегія фірми у короткостроковому періоді. Максимізація прибутку (два підходи). Дослідження умов прибутковості та збитковості фірми: графічний аналіз впливу ринкової ціни на взаємне розміщення кривих сукупних витрат, сукупного доходу та прибутку фірми досконалого конкурента. Ринкова ціна та умови прибутковості фірми, беззбитковості, збитковості, повного згортання виробництва (графічно).

Конкурентна стратегія фірми у довгостроковому періоді. Умови довгострокової рівноваги. Пропозиція фірми і галузі у довгостроковому періоді.

Ефективність ринку досконалої конкуренції.

Тема 10. Монопольний ринок.

Модель чистої монополії та її характеристика. Поняття та ознаки. Природні, економічні, адміністративні та правові бар'єри монопольного ринку. Різновиди монополій: відкриті, закриті, природні. Монопсонія.

Монопольний ринок у короткостроковому та довгостроковому періодах. Крива попиту монополіста. Визначення монополістом ціни та обсягу виробництва (графічна, та алгебраїчна інтерпретація). Вплив на поведінку монополіста цінової еластичності попиту. Пропозиція монополіста та особливості її формування. Цінова дискримінація.

Рівновага фірми-монополіста у довгостроковому періоді. Досягнення та утримання монопольної влади. Економічні наслідки та соціальна ціна монополії. Порівняльний аналіз досконалої конкуренції та монополії. Державне регулювання монопольної діяльності, антимонопольна політика.

Тема 11. Олігополія та монополістична конкуренція.

Основні ознаки олігополії. Показники концентрації ринку. Основні причини існування олігополії. Різноманітність олігополістичних структур, загальна взаємозалежність і складність аналізу поведінки підприємства на ринку. Дуополія, суть моделі Курно та Бертрана. Формальні умови моделі. Оптимізація обсягу виробництва в умовах дуополії.

Олігополістичне ціноутворення. Моделі олігополістичного ціноутворення: цінова війна та її наслідки; картель та легальні угоди; таємні і мовчазні змови (лідерство у цінах). Модель ламаної кривої попиту. Ціноутворення за принципом: «витрати плюс ...».

Олігополія та економічна ефективність. Науково-технічний прогрес за умов олігополії. Економічні наслідки олігополії. Державне регулювання олігополії.

Сутність та основні риси ринку монополістичної конкуренції. Ознаки та умови функціонування.

Ринкова поведінка монополістичного конкурента. Еластичність попиту. Визначення оптимального обсягу виробництва та ціни. Цінова політика фірми. Короткострокова та довгострокова рівновага галузі (графічна інтерпретація).

Сутність та передумови розвитку нецінової конкуренції. Поглиблення диференціації продукту: позитивні та негативні наслідки. Вплив рекламної діяльності на обсяги виробництва та витрати. Економічна доцільність реклами.

Ефективність монополістичної конкуренції. Суспільна ціна монополістичної конкуренції, порівняльний аналіз з ринком досконалої конкуренції та монопольним ринком.

Тема 12. Ринок факторів виробництва.

Похідний попит. Взаємозв'язок ринків продукту та факторів виробництва.

Попит на продукт та попит на фактори виробництва. Споживання факторів виробництва: цілі та обмеження.

Похідний попит та принцип оплати факторів. Порівняння граничного доходу та граничних витрат товаровиробника при споживанні одного фактора виробництва. Вартісний граничний продукт та ціна фактора.

Зміни у попиті на ресурс. Еластичність попиту. Оптимальне співвідношення ресурсів.

Попит на працю за умови досконало конкурентного ринку ресурсів. Характеристика досконало конкурентного ринку праці. Граничний виграш виробника від найму праці. Обґрунтування рішення про найм. Формування індивідуального, галузевого та ринкового попиту на працю.

Ринкова пропозиція праці на досконало конкурентному ринку.

Ринок праці з недосконалою конкуренцією. Попит монополії на працю та монопольна рівновага.

Капітал як фактор виробництва. Капітал як ресурс тривалого . Рух капіталу та капітальні фонди. Попит та пропозиція капіталу. Вибір у часі. Поняття вибору у часі. Споживання та інвестиції. Попит та пропозиція капіталу. Поняття дисконтованої величини. Види процентних ставок. Реальна та номінальна процентні ставки. Рівень дохідності, прибуток на капітал. Показники теперішньої та майбутньої вартості у прийнятті інвестиційних рішень. Рівновага на ринку капіталу. Формування процентної ставки як рівноважної ціни капіталу.

Ринок землі. Особливості землі як фактора виробництва. Особливості формування пропозиції землі та попиту на землю. Фактори впливу на попит на землю. Рента. Ціна землі як капіталізована рента.

Тема 13. Загальна ринкова рівновага та економіка добробуту.

Часткова та загальна рівновага. Ефект зворотного зв'язку.

Розподіл виробничих ресурсів: діаграма Еджворта. Крива виробничих можливостей. Ефективність розподілу ресурсів. Парето -оптимальний розподіл ресурсів.

Загальна рівновага та економіка добробуту. Сукупна (зведена) ефективність конкурентних ринків. Причини обмеженої здатності ринкового регулювання. Оптимум ринкової системи.

Теорія загальної рівноваги та політика в галузі економіки добробуту. Критерії оцінки добробуту.

Тема 14. Інституціональні аспекти ринкового господарства.

Правові передумови для ринкових суб'єктів. Сучасна економічна теорія права власності. Загальні, специфічні ресурси фірми. Трансакційні витрати.

Поняття про зовнішні ефекти. Суспільні та приватні витрати

Громадські блага і громадський вибір. Поняття громадських благ. Приватні та громадські блага. Попит на громадські блага і ефективний їх обсяг. Забезпечення громадськими благами: можливість ринку і держави.

МЕТА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконання курсової роботи з дисципліни "Мікроекономіка" є однією з складових частин навчального процесу і являє собою завершення вивчення дисципліни при підготовці бакалаврів з економіки. Це один із видів індивідуальних завдань науково-дослідного характеру, який має на меті не лише поглиблення, узагальнення і закріплення знань студентів з навчальних дисциплін «Мікроекономіка», «Політична економія», «Історія економіки та економічної думки», а й застосування їх при вирішенні конкретного фахового завдання, здобуття вміння самостійно працювати з навчальною і науковою літературою, комп'ютерною технікою, використовуючи сучасні інформаційні засоби та технології.

Метою написання курсової роботи є:

- поглиблення, систематизація та закріплення набутих теоретичних знань за допомогою самостійного опрацювання студентами навчальної та спеціальної наукової літератури, а також більш глибока розробка одного з конкретних питань;

- вміння узагальнювати теоретичні матеріали, обробляти і аналізувати зібрані дані;
- розвинути навички формулювання власних висновків, розробляти пропозиції з проблем, що досліджуються;
- напрацювання навичок застосування інструментарію мікроекономічного аналізу, а також вміння аналізувати результати конкретних ситуацій поведінки виробників на ринку.

Курсова робота повинна бути виконана на високому теоретичному і практичному рівні з використанням комп'ютерної техніки.

Важливе значення при виконанні курсової роботи має добір літератури. При цьому можуть бути використані підручники, навчальні посібники, монографії, журнальні статті. Обов'язковим є вивчення законодавчих актів, інструктивних та нормативних документів.

Основними етапами виконання курсової роботи є:

- вибір теми курсової роботи;
- складання попереднього плану роботи;
- підбір літератури і складання бібліографії з обраної теми;
- вивчення літературних джерел, уточнення плану і підготовка матеріалів до написання тексту, підбір матеріалу для обробки на ПК;
- написання тексту і оформлення курсової роботи.

Курсова робота – одна з найважливіших форм навчання, ефективний спосіб розвитку мислення, її виконання повинно сприяти підвищенню вміння студента:

- самостійно формулювати проблему дослідження;
- здійснювати пошук необхідної наукової інформації;
- аналізувати наукову літературу та вивчати законодавчі матеріали з досліджуваних питань;
- досліджувати поведінку та механізм прийняття рішень окремими економічними суб'єктами у різних ринкових ситуаціях;

- моделювати процес погодження господарських цілей сукупності мікроекономічних суб'єктів за допомогою ринкового механізму;
- оформляти науково-дослідний матеріал;
- захищати підготовлений матеріал (робити наукові доповіді, відповідати на запитання, захищати свою точку зору).

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ТА СТРУКТУРА РОБОТИ

Виконання курсової роботи здійснюється у певної послідовності:

1. Вибір теми курсової роботи.

Курсова робота складається з двох частин: теоретичної та розрахункової. Тема теоретичної частини роботи вибирається студентом самостійно за орієнтованою тематикою, що наводиться в методичних вказівках і визначається останньою цифрою залікової книжки студента. Так, якщо остання цифра залікової книжки 0, то студент може вибрати одну з тем під номером 10, 20, 30, якщо остання цифра 3, тоді 3, 13, 23.

Вибір варіанту розрахункової частини курсової роботи здійснюється відповідно до порядкового номеру під яким прізвище студента знаходиться у списку академічної групи. Завдання та вихідні дані розрахункової частини наводяться в методичних вказівках.

Роботи виконані з порушенням даних вимог або з тематики, що не узгоджена з науковим керівником, а також подані невчасно не зараховуються.

2. Складання плану курсової роботи.

План курсової роботи студент складає самостійно (зразки планів наводяться в додатку 1).

Планом передбачається: вступ; 2 розділи, в яких має бути розкрито сутність обраної теми та розрахункова частина; висновок; список використаної літератури. Кожен розділ основного тексту повинен бути структурованим, тобто складатися з підрозділів, що відображають основні питання кожного розділу.

3. Підбір та вивчення літератури.

Підбір літературних джерел студент здійснює самостійно. Для цього необхідно використовувати систематичні і предметні каталоги бібліотеки, а також список статей економічних журналів, які публікуються в останньому номері журналу за кожен рік. У процесі вивчення необхідних матеріалів (підручників, навчальних посібників, економічної довідкової та наукової літератури, нормативних актів) студент робить конспективні записи, виписки окремих даних, цитат на окремих аркушах. Слід обов'язково записувати прізвище та ініціали автора книги (брошури, статті тощо), а також назву публікації, видавництво, місто, рік видання та номери сторінок. Все це стане до нагоди при використанні виписаних матеріалів у курсовій роботі, щоб зробити посилання на першоджерела, та при складанні бібліографії (список використаних джерел).

4. Написання та оформлення роботи.

Зібраний в процесі підготовчої роботи матеріал систематизується та опрацьовується відповідно до послідовності розділів та параграфів плану курсової роботи. На цьому ж етапі проводяться розрахунки, формулюються висновки, підбираються ілюстрації (схеми, графіки, таблиці тощо).

Рекомендується така структура роботи:

- 1. Титульна сторінка, оформлення якої наводиться в додатку 2.*
- 2 Зміст курсової роботи, де вказуються заголовки розділів (підрозділів) та сторінки, на яких вони розміщені.*
- 3. Вступ, де розкриваються актуальність, теоретичне та практичне значення теми, мета і основні завдання курсової роботи.*
- 4. Основна частина, що складається з 2 розділів, які відображають теоретичний матеріал з теми.*
- 5. Висновки*
- 6. Розрахункова частина роботи.*
- 7. Список використаних джерел.*

У вступі до курсової роботи (1-2 сторінки) необхідно визначити актуальність обраної теми, з'ясувати вплив даної проблеми на економічний

розвиток суспільства. Визначити об'єкт і предмет дослідження, мету і основні завдання курсової роботи.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, зв'язок між явищами тощо, на які направлено дослідження.

Предмет дослідження – усе те, що знаходиться в межах об'єкту дослідження, це та частина, сторона об'єкта, що буде вивчатися. Наприклад, у темі «Монополістичні ринки в мікроекономічних теоріях» об'єктом можуть бути специфічні особливості ринкових структур, на яких є монопольна влада, а предметом – вивчення та аналіз реально діючого ринку.

Мета курсової роботи повинна бути тісно пов'язана з її темою. Формування мети супроводжується визначенням конкретних задач, які передбачається вирішити у відповідності з метою. Опис вирішення поставлених задач повинен складати зміст основних розділів курсової роботи.

Основна частина – це стрижень курсової роботи. В ній глибоко та всебічно розкривається сутність обраної теми, її найважливіші питання та проблеми.

Пристаюючи до виконання теоретичного завдання, студенти повинні

- визначити до якої теми курсу мікроекономіки вона належить;
- опрацювати відповідні розділи підручників та необхідні нормативні акти;
- зробити самостійний аналіз теоретичного питання за складеним планом з посиланням на відповідну літературу.

Як правило, план курсової роботи повинен включати в себе не менше двох розділів її основного тексту. В першому розділі потрібно передбачити викладання загальнотеоретичних питань теми – сутності відповідних до теми економічних категорій, понять і законів, їх змісту, структури, функцій в економічній системі суспільства та їх ролі в реалізації інтересів суб'єктів господарювання. Другий розділ плану і його структура повинні бути спрямовані на викладання особливостей предмету курсової роботи. В основній частині потрібно показати: як досліджувана проблема висвітлена в літературі;

викласти сутність існуючих підходів до її вирішення, навести приклади практичного застосування вивчених моделей мікроекономічного аналізу.

Текст основної частини курсової роботи повинен бути написаний своїми словами, механічне переписування тих чи інших фрагментів літературних джерел не допускається. Виключенням з цієї вимоги є цитування виписок із першоджерел в тих випадках, коли цитатою необхідно підтвердити відповідну думку. При використанні цитат потрібно робити посилання (виноски) на фрагмент, що цитується з літературного джерела.

Дуже важливо, щоб матеріал курсової роботи викладався логічно і послідовно.

Висновки підсумовують основні напрямки досліджень студента з обраної теми, узагальнюють результати самостійно проведеної роботи. У висновках потрібно стисло викласти основні результати проведених досліджень і визначити, якою мірою вирішені завдання та досягнута мета курсової роботи, що були сформульовані у вступі.

Розрахункова частина роботи під назвою «Моделювання поведінки фірми на ринку товарів та послуг» засвідчує знання студента щодо механізму прийняття рішень на основі застосування інструментарію мікроекономічного аналізу, методика виконання якої додається.

Список використаної літератури, який розміщують у кінці роботи в алфавітному порядку в такій послідовності:

- закони, нормативні акти та положення державного значення;
- літературні та наукові джерела;
- матеріали періодичних видань.

У літературних і наукових джерелах вказують прізвище, ініціали автора, повну назву книги, місце видання, видавництво, рік видання. Для статей, що опубліковані в періодичній пресі, зазначають прізвище, ініціали автора, назву статті, назву журналу чи газети, рік видання, номер журналу чи дату виходу газети.

ВИХІДНІ ДАНІ ДЛЯ НАПИСАННЯ РОБОТИ

Тематика курсових робіт

1. Теоретичні та практичні аспекти використання еластичності попиту та пропозиції для збільшення доходу виробника.
2. Мікроекономічна модель підприємства.
3. Підприємство як центр прийняття рішень.
4. Обґрунтування оптимальних розмірів підприємства: мікроекономічний аспект.
5. Граничні величини та їх використання в мікроекономіці.
6. Кооперована поведінка фірм в умовах олігополії.
7. Некооперована поведінка фірм в умовах олігополії.
8. Соціально-економічні наслідки діяльності монополії та їх державне регулювання.
9. Попит і пропозиція капіталу та аналіз інвестиційних рішень.
10. Зовнішні ефекти в ринковій економіці та їх державне регулювання.
11. Монопольна влада та регулювання монополії.
12. Природні монополії та їх регулювання в Україні.
13. Модель монополістичної конкуренції як основа розвитку ринку споживчих товарів.
14. Підприємство як суб'єкт ринку.
15. Попит і пропозиція в сучасних економічних теоріях.
16. Ринки факторів виробництва.
17. Сучасні теорії поведінки споживача.
18. Фактори виробництва в мікроекономічних теоріях.
19. Взаємодія споживача та виробника в мікроекономічних теоріях.
20. Врахування часового фактору в мікроекономічних теоріях.
21. Часткова і загальна рівновага ринкової системи в мікроекономічних теоріях.
22. Ринкові ситуації в мікроекономічних теоріях.
23. Ринок капіталів в мікроекономічних теоріях.
24. Сучасні економічні теорії діяльності олігополії.

25. Витрати виробництва в сучасних економічних теоріях.
26. Теоретичні аспекти ціноутворення в мікроекономічних теоріях.
27. Сучасні економічні теорії суспільного блага та економіка добробуту.
28. Ціноутворення в умовах монополії.
29. Монополістичні ринки в мікроекономічних теоріях.
30. Особливості функціонування реальних монополізованих ринків.

Завдання розрахункової частини курсової роботи

1. Відповідно до вашого варіанту роботи обчисліть витрати (сукупні, середні та граничні), величину сукупного та граничного виторгу, економічні прибутки фірми. Фірма працює на ринку недосконалої конкуренції. Розрахунки подайте у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1.

Витрати та прибутки фірми

Q	P	TR	MR	TFC	TVC	TC	MC	EP	ATC	AVC	AFC

Q - обсяг попиту; P - ціна; TR - сукупний виторг; MR - граничний виторг; TFC - постійні витрати; TVC - змінні витрати;	TC - сукупні витрати; MC - граничні витрати; EP - економічні прибутки; ATC - середні сукупні витрати; AVC - середні змінні витрати; AFC - середні постійні витрати;

2. Використовуючи два методи аналізу (граничний та порівняльний) визначте оптимальний рівень виробництва, ціну і прибуток (збитки). Накресліть криві попиту (D), граничного виторгу (MR), граничних витрат (MC)

та середніх сукупних витрат (АТС) (*графік 1*). Якими є результати діяльності фірми?

3. Побудуйте криві середніх та граничних витрат (АТС, АВС, АФС, МС). (*графік 2*). Опишіть, як вплинуть на розташування кривих витрат фірми наступні детермінанти:

- а) підвищення залізничних тарифів;
- б) зростання цін енергоносіїв, які використовуються у виробництві;
- в) скорочення управлінського персоналу;
- г) звільнення частини робітників;
- д) зростання орендної плати за приміщення офісу фірми.

Вихідні дані для розрахунку варіантів

ВАРІАНТ 1

Постійні витрати = 65.

Змінні витрати: 50, 90, 125, 158, 195, 235, 280, 335, 400, 475

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	120	115	110	105	100	95	90	85	80	75

ВАРІАНТ 2

Постійні витрати = 80

Змінні витрати: 63, 103, 138, 170, 208, 254, 307, 368, 436, 514

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	149	139	129	119	109	99	89	79	69	59

ВАРІАНТ 3

Постійні витрати = 50

Змінні витрати: 51, 80, 101, 116, 135, 160, 191, 229, 275, 331

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	240	220	200	180	160	140	120	100	80	60

ВАРІАНТ 4

Постійні витрати = 70

Змінні витрати: 39, 66, 86, 107, 132, 165, 208, 264, 334, 424

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	130	120	110	100	90	80	70	60	50	40

ВАРІАНТ 5

Постійні витрати = 65

Змінні витрати: 38, 64, 84, 105, 130, 162, 203, 253, 309, 375

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	110	100	90	80	70	60	50	40	30	20

ВАРІАНТ 6

Постійні витрати = 100

Змінні витрати: 82, 152, 217, 277, 347, 437, 547, 677, 827, 997

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	146	136	126	116	106	96	86	76	66	56

ВАРІАНТ 7

Постійні витрати = 60

Змінні витрати: 32, 56, 74, 94, 118, 148, 188, 237, 296, 365

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	120	110	100	90	80	70	60	50	40	30

ВАРІАНТ 8

Постійні витрати = 70

Змінні витрати: 36, 64, 86, 111, 140, 176, 220, 273, 338, 417

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	120	110	100	90	80	70	60	50	40	30

ВАРІАНТ 9

Постійні витрати = 70

Змінні витрати: 75, 105, 125, 140, 153, 173, 204, 254, 324, 426

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	130	120	110	100	90	80	70	60	50	40

ВАРІАНТ 10

Постійні витрати =70

Змінні витрати:66, 90, 107, 114, 127, 146, 177, 226, 299, 402

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	170	160	150	140	130	120	110	100	90	80

ВАРІАНТ 11

Постійні витрати = 60

Змінні витрати: 32, 56, 74, 94, 118, 148, 188, 237, 296, 365

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	110	100	90	80	70	60	50	40	30	20

ВАРІАНТ 12

Постійні витрати = 85

Змінні витрати: 86, 130, 161, 188, 217, 250, 286, 336, 399, 476

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	110	100	90	80	70	60	50	40	30	20

ВАРІАНТ 13

Постійні витрати = 65

Змінні витрати: 45, 85, 120, 153, 188, 228, 273, 328, 393, 468

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	122	112	102	92	82	72	62	52	42	32

ВАРІАНТ 14

Постійні витрати = 65

Змінні витрати: 68, 108, 143, 173, 208, 248, 293, 348, 413, 488

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	110	105	100	95	90	85	80	75	70	65

ВАРІАНТ 15

Постійні витрати = 70

Змінні витрати: 78, 100, 108, 114, 127, 146, 177, 226, 299, 402

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	126	121	116	111	106	101	96	91	86	81

ВАРІАНТ 16

Постійні витрати = 80

Змінні витрати: 89, 130, 162, 192, 227, 271, 324, 389, 469, 564

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціна	150	140	130	120	110	100	90	80	70	60

ВАРІАНТ 17

Постійні витрати = 50

Змінні витрати: 60, 100, 135, 165, 200, 240, 285, 340, 405, 480

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	118	108	98	88	78	68	58	48	38	28

ВАРІАНТ 18

Постійні витрати = 85

Змінні витрати: 34, 56, 72, 90, 112, 140, 178, 229, 294, 375

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	92	84	76	68	60	52	44	36	28	20

ВАРІАНТ 19

Постійні витрати = 60

Змінні витрати: 32, 56, 74, 94, 118, 148, 188, 237, 296, 365

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	112	104	96	88	80	72	64	56	48	40

ВАРІАНТ 20

Постійні витрати = 50

Змінні витрати: 31, 54, 71, 91, 114, 149, 200, 265, 345, 440

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	124	118	112	106	100	94	88	82	76	70

ВАРІАНТ 21

Постійні витрати = 75

Змінні витрати: 70, 107, 130, 147, 160, 180, 211, 261, 331, 433

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	160	156	152	148	144	140	136	132	128	124

ВАРІАНТ 22

Постійні витрати = 100

Змінні витрати: 81, 151, 216, 276, 346, 436, 546, 676, 826, 996

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	190	180	170	160	150	140	130	120	110	100

ВАРІАНТ 23

Постійні витрати = 70

Змінні витрати: 81, 111, 131, 146, 159, 179, 210, 260, 330, 432

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціна	120	115	110	105	100	95	90	85	80	75

ВАРІАНТ 24

Постійні витрати = 50

Змінні витрати: 30, 52, 68, 88, 113, 145, 185, 232, 290, 358

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	110	100	90	80	70	60	50	40	30	20

ВАРІАНТ 25

Постійні витрати = 70

Змінні витрати: 36, 64, 86, 111, 140, 176, 220, 273, 338, 417

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	120	110	100	90	80	70	60	50	40	30

ВАРІАНТ 26

Постійні витрати = 60

Змінні витрати: 45, 85, 120, 150, 185, 225, 270, 325, 390, 465

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	129	111	100	90	80	70	60	50	40	30

ВАРІАНТ 27

Постійні витрати = 65

Змінні витрати: 50, 90, 125, 158, 195, 235, 280, 335, 400, 475

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	125	114	105	96	87	78	69	60	51	42

ВАРІАНТ 28

Постійні витрати = 65

Змінні витрати: 50, 90, 125, 158, 195, 235, 280, 335, 400, 470

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	125	120	115	110	105	100	95	90	85	80

ВАРІАНТ 29

Постійні витрати = 75

Змінні витрати: 55, 95, 130, 162, 200, 242, 288, 340, 405, 480

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	130	123	116	109	102	95	88	81	74	67

ВАРІАНТ 30

Постійні витрати = 50

Змінні витрати: 0, 41, 60, 71, 76, 83, 94, 114, 143, 185, 236

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	108	100	92	84	76	68	60	52	44	36

ВАРІАНТ 31

Постійні витрати = 70

Змінні витрати: 50, 78, 98, 112, 127, 147, 172, 206, 251, 306

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	120	110	100	90	80	70	60	50	40	30

ВАРІАНТ 32

Постійні витрати =90

Змінні витрати: 78, 110, 130, 140, 156, 176, 207, 257, 327, 429

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	146	136	126	116	106	96	86	76	66	56

ВАРІАНТ 33

Постійні витрати =80

Змінні витрати: 47, 72, 89, 100, 115, 135, 164, 199, 241, 293

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	153	143	133	123	113	103	93	83	73	63

ВАРІАНТ 34

Постійні витрати = 80

Змінні витрати: 40, 68, 88, 110, 136, 170, 214, 270, 342, 432

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	141	130	119	108	97	86	75	64	53	42

ВАРІАНТ 35

Постійні витрати = 80

Змінні витрати: 31, 54, 71,86, 99, 122, 157, 205, 262, 329

Обсяг попиту на продукцію	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни	270	250	230	210	190	170	150	130	110	90

МЕТОДИКА ВИКОНАННЯ РОЗРАХУНКОВОЇ ЧАСТИНИ РОБОТИ

Наприклад, обраний варіант розрахункової частини – це

ВАРІАНТ № ...

Постійні витрати = 50

Змінні витрати: 31, 54, 71, 91, 114, 149, 200, 265, 345, 440

Обсяг попиту на продукцію, Q	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ціни, P	120	110	100	90	80	70	60	50	40	30

1. На основі даних варіанту №... необхідно обчислити показники діяльності фірми та розрахунки подати у вигляді таблиці 1. Для розрахунку цих показників необхідно ознайомитися з темою «Витрати і результати виробництва». Основні положення даної теми розкриті в кожному підручнику з мікроекономіки, доступне викладення окремих питань можна знайти в [1, тема 5,6], [4, розділ 2], [5, тема 2].

Формули, що використовуються для розрахунків:

Сукупний виторг $TR = PQ$;

Сукупні витрати $TC = TFC + TVC$;

Граничний виторг $MR = \frac{\Delta TR}{\Delta Q}$, де ΔTR – приріст загального виторгу

ΔQ – збільшення випуску продукції на

одну одиницю;

Граничні витрати $MC = \frac{\Delta TC}{\Delta Q}$, де ΔTC – приріст сукупних витрат

Економічний прибуток $EP = TR - TC$;

Середні сукупні витрати $ATC = \frac{TC}{Q}$;

Середні змінні витрати $AVC = \frac{TVC}{Q}$;

Середні постійні витрати $AFC = \frac{TFC}{Q}$.

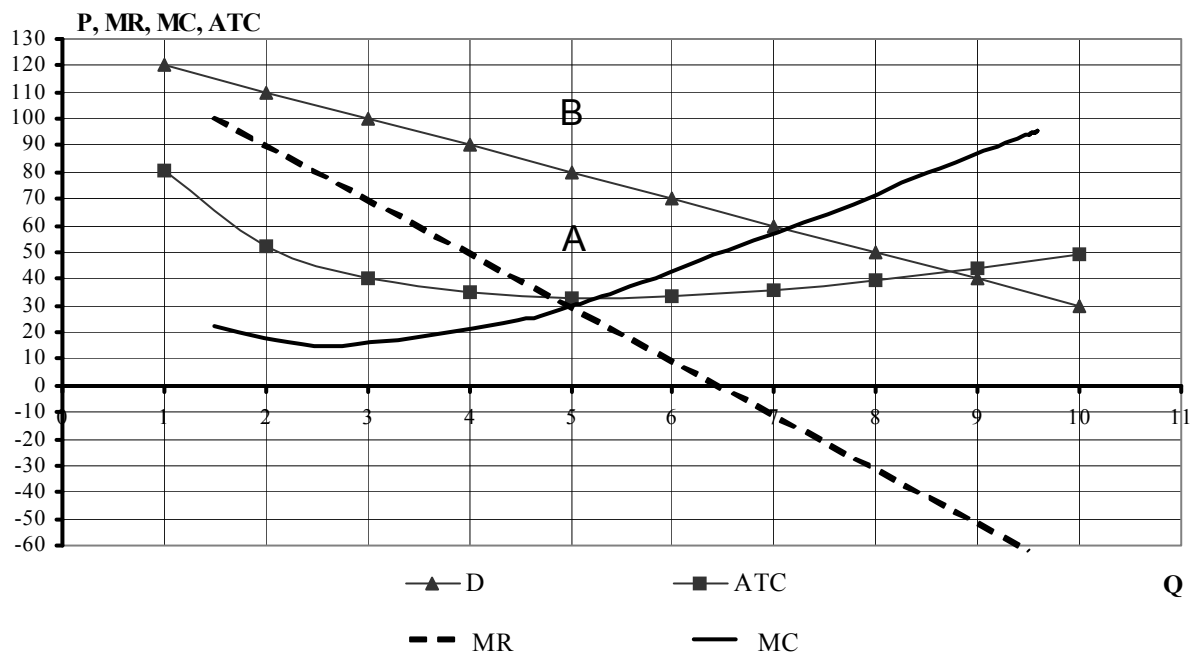
Вихідні дані (варіант №...) подані у таблиці 1 жирним шрифтом.

Таблиця 1.

Витрати та прибутки фірми

Q	P	TR	MR	TFC	TVC	TC	MC	EP	ATC	AVC	AFC
1	120	120		50	31	81		39	81,0	31,0	50,0
			100				23				
2	110	220		50	51	104		116	52,0	25,5	25,0
			80				17				
3	100	300		50	71	121		179	40,3	23,7	16,7
			60				20				
4	90	360		50	91	141		219	35,3	22,8	12,5
			40				23				
5	80	400		50	114	164		236	32,8	22,75	10,0
			20				35				
6	70	420		50	149	199		221	33,2	24,8	8,3
			0				51				
7	60	420		50	200	250		170	35,7	28,6	7,1
			-20				65				
8	50	400		50	265	315		85	39,4	33,1	6,3
			-40				80				
9	40	360		50	345	395		-35	43,9	38,3	5,6
			-60				95				
10	30	300		50	440	490		-190	49,0	44,0	5,0

2. Для визначення оптимального рівня виробництва, ціни та результатів діяльності фірми (прибуток чи збитки) необхідно ознайомитися з універсальними правилами ринкових структур, які доступно розглянуті в [1, с. 128-130], [4, с. 111-113], [5, с. 50-53], а також в кожному підручнику з мікроекономіки у темі «Ринок досконалої конкуренції».

Графік 1

Щоб отримати максимальний прибуток, фірма повинна виробляти такий обсяг продукції, при якому гранична виручка дорівнює граничним витратам:

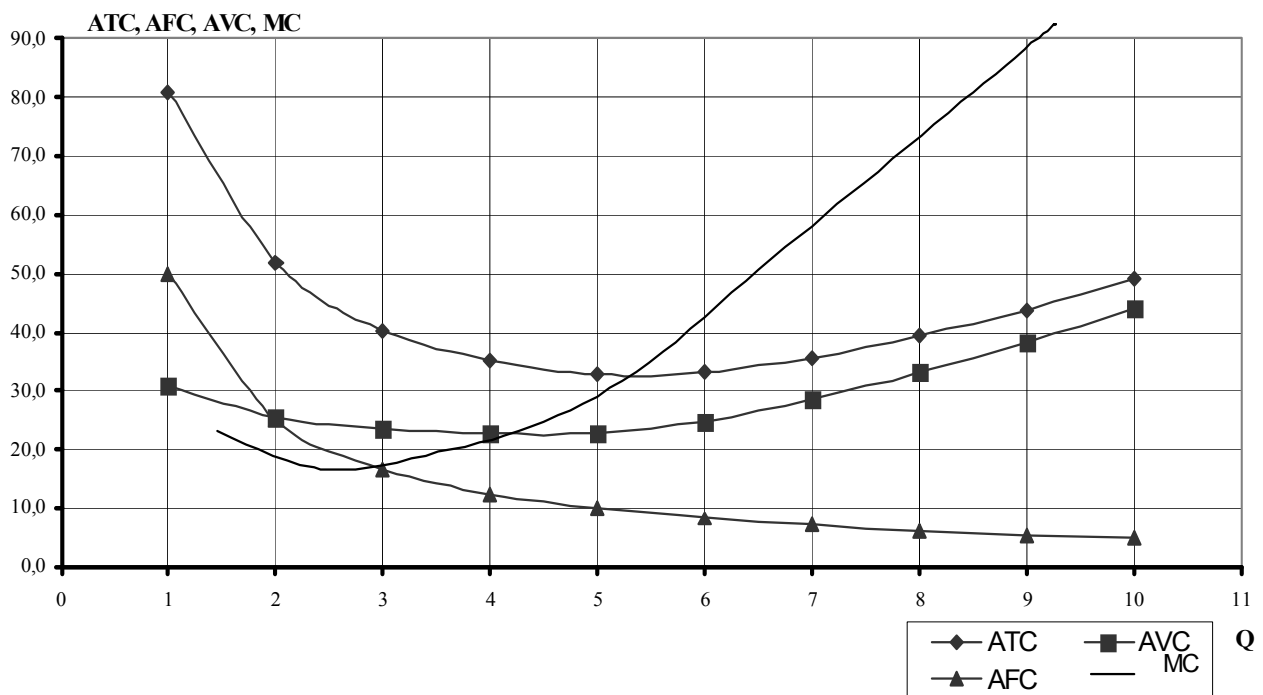
$$MR=MC$$

Згідно графіку 2:

- фірма одержує максимальний прибуток, якщо виробляє 5 одиниць продукції (точка перетину кривих MR і MC – точка A);
- ціна дорівнює 80 грош. од. (ціна визначається відповідною точкою на кривій попиту – точка B – $P_5=80$);
- фірма буде одержувати економічний прибуток тому, що ціна продукції не перевищує середні сукупні витрати ($ATC_5=32,8$).

3. Типовий характер змін виробництва представлено у темі «Витрати і результати виробництв». При аналізі переміщення кривих витрат виробництва необхідно звернути увагу на фактори, що впливають на зміну витрат виробництва в короткостроковому періоді.

Наприклад: зміна цін на постійні ресурси (зростання орендної плати за приміщення офісу) приведе до зсуву кривої середніх постійних AFC витрат і кривої середніх загальних витрат ATC вгору.

Графік 2.

Висновки: фірма залишається в галузі і виробляє продукцію в обсязі 5 од., при якому вона максимізує економічний прибуток.

ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Оформлення курсової роботи має відповідати наступним вимогам:

- курсова робота має бути написана українською мовою;
- титульний лист і сам текст курсової роботи можуть бути набрані на комп'ютері;
- текст курсової роботи друкується на аркушах з одного боку білого паперу формату «А-4» (210 x 297 мм) на комп'ютері через 1,5 інтервали, або може бути написаним від руки (до 30 рядків на сторінці), залишаючи поля таких розмірів: лівий – не менше 25 мм, правий не менше 10 мм, верхній та нижній – не менше 15 мм. Шрифт друку повинен бути чітким з однаковою щільністю тексту, стрічка – чорного кольору середньої жирності. Висота шрифту 1,8 мм (14 комп'ютерний). Обсяг курсової роботи складає 25- 30 стандартних сторінок.
- нумерацію сторінок курсової роботи подають арабськими цифрами. Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включається до загальної нумерації сторінок, не проставляючи його номера, наступні сторінки нумерують посередині, знизу сторінки без крапки в кінці.

Викладання тексту кожного розділу та підрозділу, а також вступу та висновку слід починати з нової сторінки. Відстань між заголовками та подальшим чи попереднім текстом має бути не менш ніж 12 пт.

Скорочення слів у тексті, крім загальноприйнятих, не допускається.

Заголовки розділів слід розташовувати посередині рядка і друкувати великими літерами без крапки в кінці, не підкреслюючи: ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ (та назва розділу), ВИСНОВКИ тощо. Розділи повинні мати порядкові номери в межах всього видання, які позначаються арабськими цифрами.

Заголовки підрозділів слід починати з абзацного відступу і друкувати маленькими літерами, крім першої великої, не підкреслюючи, без крапки в кінці. Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номерів розділу та порядкового номера підрозділу, які розділяються крапкою. Наприкінці номера підзаголовка ставиться крапка.

Наприклад:

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРІЯ СПОЖИВАЦЬКОЇ ПОВЕДІНКИ

1.1. Рівновага споживача з кардиналістських позицій.

Формування заголовків розділів відповідними стилями обов'язкове.

Абзацний відступ повинен бути однаковим упродовж усього тексту і дорівнювати 1,27 см або п'ять друкарських знаків.

Ілюстрації (креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми) слід розміщувати у курсовій роботі безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання у роботі.

Ілюстрація позначається словом "Рис. ...", яке разом з назвою ілюстрації розміщують після пояснювальних даних, наприклад, «Рис. 1.1. Криві байдужості». Ілюстрації слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою, наприклад «Рис. 1.2.» (другий рисунок першого розділу).

Формули розташовують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині сторінки. Вище і нижче кожної формули треба залишити не менше одного вільного рядка.

Формули слід нумерувати порядковою нумерацією в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули, відокремлених крапкою, наприклад, формула (1.3) - третя формула першого розділу.

Номер формули зазначають на рівні формули в дужках у крайньому правому положенні на рядку.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів, що входять до формули, слід наводити безпосередньо під нею у тій послідовності, в якій вони

наведені у формулі. Пояснення значення кожного символу слід давати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають з абзацу словом "де" без двокрапки.

Наприклад:

Граничний виторг обчислюється за формулою:

$$MR = \frac{\Delta TR}{\Delta Q}, \quad (1.1)$$

де ΔTR – приріст загального виторгу;

ΔQ – збільшення випуску продукції на одиницю;

Оформлена курсова робота у зброшурованому вигляді здається на кафедру економічної теорії не пізніше, ніж за два тижня до початку екзаменаційної сесії. Подана на кафедру виконана курсова робота реєструється в спеціальному журналі. Робота передається науковому керівнику для перевірки, прийняття рішення щодо можливості допуску роботи до захисту.

Якщо курсова робота отримує оцінку «незадовільно», вона повертається студентові для переробці відповідно зауважень наукового керівника і повторному поданню. До переробленої курсової роботи, зданої на повторну перевірку, обов'язково додаються зауваження наукового керівника.

Курсова робота, яка отримала позитивну оцінку, допускається до захисту перед комісією кафедри у складі не менше двох викладачів. Захист курсової роботи має форму усного викладення студентом актуальності та мети дослідження, основних теоретичних положень і висновків по темі курсової роботи, відповіді на питання членів комісії. Повнота і глибина засвоєння питань теми, показані студентом в своєму докладі, правильність відповідей на запитання членів комісії можуть бути підставою для зміни попередньої оцінки роботи.

Написання та захист курсової роботи студента оцінюється за 100 бальною шкалою. Науковий керівник курсової роботи здійснює оцінювання пояснювальної записки, а саме: структурну логічність, обґрунтованість та самостійність висновків, якість оформлення роботи (0-60 балів), а призначена

для захисту комісія оцінює доповідь студента та відповіді на запитання членів комісії (0-40) балів. Загальна оцінка – сума балів, які отримує студент.

90-100 балів: ставиться за умови відповідності змісту курсової роботи завданню та вимогам навчально-методичних рекомендацій щодо її виконання, самостійність вирішення поставленої задачі, повноти засвоєння питань теми, показані студентом в своєму докладі, правильність відповідей на запитання членів комісії.

75-89 балів: ставиться, якщо курсова робота та доповідь студента відповідає попереднім вимогам, але допускає деякі помилки та недоліки.

60-74 бала: ставиться, якщо курсова робота не відповідає деяким вимогам навчально-методичних рекомендацій щодо її виконання, непослідовно викладання теоретичних положень, студент не вміє глибоко і переконливо обґрунтувати свої думки, недостатня самостійність мислення.

1-59 балів: ставиться, якщо курсова робота відповідає попереднім вимогам, але студент не розуміє сутності поставлених питань, допускає груби помилки, відповідаючи на питання, відсутність самостійності. Неспроможність виправити помилки відповіді при зауваженні чи додаткових запитаннях.

Після захисту курсова робота передається кафедрою до архіву.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. *Андреюк Н. В.* Мікроекономіка.: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2004.- 176 с.
2. *Бакаєв О.О.* Основи мікроекономіки: навч. посібник – К.: КУЕТТ; *Карагодова О. О.*, 2004 – 267 с.
3. *Безугла В. О.* Мікроекономіка. Навч. Пос. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 288 с.
4. *Задоя А.О.* Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. посіб. – 2-ге вид., стер. - К.: Т-во "Знання", КОО, 2002. – 211 с.
5. *Калініченко О. В.* Мікроекономіка: Навч. пос. - К.: Центр учбової літератури; *Березіна Л. М.*, 2008. – 472 с.
6. *Косік А. Ф.* Мікроекономвка: 2-ге видання, перероблено та доповнене. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури; *Гронтковська Г. Е.*, 2008. –438 с.
7. *Базілінська О.Я.* Мікроекономіка: Навчальний посібник/ За ред. Базілінської О. Я. 3-тє вид. випр. – Київ: «Центр учбової літератури», 2009. – 352 с.
8. *Павленко І.М.* Мікроекономіка. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. 288 с.
9. *Пустовійт Р. Ф.* Методика розв'язування задач з мікроекономіки: Навчальний посібник. – Вид. 2-е.-К.: Кондор, 2005.- 102 с.
10. *Рудий М. М.* Мікроекономіка: Навчальний посібн. 2-ге вид. – Каравела; Піча Ю. В., 2010. – 360 с.

Додаткова література

1. *Базілінська О.Я.* Мікроекономіка: Навчальний посібник. – Київ: «Центр навчальної літератури», 2004. – 351 с.
2. *Вініченко І. І.* Мікроекономіка: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 272 с.
3. *Гаркавенко С. С.* Маркетинг. Підручник. – Київ.: Лібра, 2002- 712 с.

4. *Горобчук Т.Т.* Мікроекономіка: Навчально-методичний посібник. – Київ: ЦУЛ, 2002. – 236 с.
5. *Карагодова О.О.* Мікроекономіка: Навч. посібник. — К.: Четверта хвиля; *Черваньов Д.М.*, 1997. — 204 с.
6. *Макконелл К.Р.* Экономикс: принципы, проблемы и политика: В 2 т.: Пер. 11-го англ. Изд. – М.: Республика; *Брю С.Л.*, 1992
7. Мікроекономіка: Навч.-методичний комплекс: У 3-х ч. / Укл. А. П. Наливайко та інш.. – К.: КДЕУ, 1997. – 276 с.
8. *Нуреев Р. М.* Курс мікроекономіки. – М.: НОРМА, 2001. – 346 с.
9. *Слухай С.В.* Довідник базових термінів та понять з мікроекономіки. — Київ: Лібра, 1998. — 256 с.
10. *Фишер С.* Экономика: Пер. с. англ. со 2-го изд. – М.: Дело; *Дорнбуш Р.*, 2001. – 864 с.
11. *Ястремський О.* Основи мікроекономіки: Підручник — К.: Знання; *Грищенко О.*, 1998 – 674 с.

Інформаційні ресурси

Нормативна база

Кабінет міністрів України – www.kmu.gov.ua

Верховна Рада України – www.rada.gov.ua

Інтернет

Національний банк України – www.bank.gov.ua

Державний комітет статистики – www.ukr.stat.gov.ua

Зразки планів курсової роботи

Тема. Споживання та його теоретичні аспекти.

Вступ.

Розділ 1. Теорія споживацької поведінки:

- 1.1. Рівновага споживача з кардиналістських позицій.
- 1.2. Оптимум споживача з ординалістських позицій.

Розділ 2. Моделювання поведінки споживача:

- 1.1. Зміна доходу та попиту. Крива «дохід-споживання».
- 1.2. Зміна ціни та попиту. Крива «ціна-споживання».
- 1.3. Ефект впливу зміни ціни на споживацьку поведінку.

Висновки.

3. Моделювання поведінки фірми на ринку товарів та послуг.

Варіант № (номер обраного варіанту).

Список використаної літератури.

Тема. Витрати виробництва в сучасних економічних теоріях.

Вступ.

Розділ 1. Природа витрат:

- 1.1. Витрати виробництва та прибуток.
- 1.2. Характер зміни витрат виробництва у короткостроковому періоді.
- 1.3. Динаміка зміни витрат виробництва у довгостроковому періоді.

Розділ 2. Розширення виробництва:

- 2.1. Функція виробництва у короткостроковому періоді.
- 2.2. Віддача від масштабу у довгостроковому періоді.
- 2.3. Траєкторія розвитку фірми.
- 2.4. Концепція мінімального ефективного розміру підприємства.

Висновки.

3. Моделювання поведінки фірми на ринку товарів та послуг.

Варіант № (номер обраного варіанту).

Список використаної літератури.

Тема. Сучасні економічні теорії діяльності олігополії.

Вступ.

Розділ 1. Сутність олігополії:

- 1.1. Загальна характеристика олігополістичного ринку.
- 1.2. Особливості ціноутворення.
- 1.3. Основні моделі олігополії в залежності від ціноутворення.

Розділ 2. Економічні наслідки олігополії:

- 1.1. Оцінка суспільної ефективності олігополії.
- 1.2. Антимонопольна політика в Україні.

Висновки.

3. Моделювання поведінки фірми на ринку товарів та послуг.

Варіант № (номер обраного варіанту).

Список використаної літератури.

Тема. Ринки факторів виробництва.

Вступ.

Розділ 1. Виробництво та попит на ринку ресурсів:

- 1.1. Взаємозв'язок ринку товарів та факторів виробництва.
- 1.2. Оптимальне співвідношення ресурсів.

Розділ 2. Ціноутворення на ринку ресурсів:

- 1.1. Праця як фактор виробництва в різних ринкових ситуаціях.
- 1.2. Економічна рента та її особливості.
- 1.3. Ринок капіталу: позичковий відсоток, поточна (дисконтована) вартість.

Висновки.

3. Моделювання поведінки фірми на ринку товарів та послуг.

Варіант № (номер обраного варіанту).

Список використаної літератури.

Зразок оформлення титульного листа:

Форма № Н-6.01

ДЕРЖАВНИЙ ЕКОНОМІКО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ТРАНСПОРТУ

Кафедра «Економічна теорія»

КУРСОВА РОБОТА
з мікроекономіки
на тему: «НАЗВА ТЕМИ»

(тема курсової роботи пишеться великими літерами)

Студента (ки) ____ курсу ____ групи
Галузі знань:
0305 «Економіка і підприємництво»
Напряму підготовки: _____

(прізвище та ініціали)

Керівник

(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____
Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

м. Київ – 2014 рік

Навчально-методичне видання

**Підлісний Павло Іванович
Паткевич Наталія Олександрівна**

МІКРОЕКОНОМІКА

Методичні вказівки по відпрацюванню та написанню курсових робіт
для студентів економічних напрямів підготовки усіх форм навчання

Відповідальний за випуск: *Підлісний П.І.
Паткевич Н. О.*

Підписано до друку 10.02.14. Формат 60×84/8,
Папір офсетний, Друк на ризографі.
Зам. № 33|14.

Надруковано у редакційно-видавничому відділі ДЕТУТ.
Свідоцтво про реєстрацію серія ДК № 3079 від 27.12.2007 р.
03049, м. Київ-049, вул. Миколи Лукашевича, 19
03049. Київ, вул. Лукашевича, 19